

การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาจีนของโรงเรียนที่มีการจัดตั้งห้องเรียนขงจื้อ
ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

A STUDY STATE AND PROBLEMS OF USING THE CHINESE CURRICULUM IN SCHOOL
WITH CONFUCIUS CLASSROOMS IN BANGKOK AND PERIMETERS

นายณนทวัชร ชมเชย *

Nontawat Chomchoei

อาจารย์ ดร.บุญทริกา บุลภักดี **

Buntarika Bulapakdi, Ph.D

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาจีนของโรงเรียนที่มีการจัดตั้งห้องเรียนขงจื้อในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประชากรคือ โรงเรียนที่มีการจัดตั้งห้องเรียนขงจื้อในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 5 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีนทั้งครูผู้สอนชาวไทยและครูผู้สอนชาวจีน รวมทั้งสิ้น 71 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย 1) งานบริหารหลักสูตร พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดตั้งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร มีการปฏิบัติมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.98 อยู่ในระดับมากที่สุด ปัญหา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเตรียมบุคลากร ประสบปัญหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 อยู่ในระดับน้อย 2) งานสอน พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนการสอน มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 อยู่ในระดับมาก ปัญหา พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ประสบปัญหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 อยู่ในระดับปานกลาง

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขานิเทศการศึกษและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: gt.nontawat@gmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาควิชานิเทศการศึกษและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: buntarika@hotmail.com

ISSN1905-4491

Abstract

This research had the objective to study the state and problems of using Chinese curriculum of the school that had Confucius classroom in Bangkok and Perimeters. The information providers were people involving in using Chinese curriculum of the school that had establishments of schools in Thailand for 5 schools including directors of school, vice directors on academic department, head of foreign language learning group. Chinese teachers including Thai and Chinese teachers in the total of 71 people. The tools used were questionnaires of rating scale. The data were analyzed by frequency distribution, percentage, arithmetic means and standard deviation.

From the research result 1) as for the curriculum management work, it was found that the overall picture of the operation was at a high level. When considering on each aspect, it was found that the aspect of providing various convenience to the course users. There was the most operation which was at 100.00 percent. The means was 4.98 which was at the highest level. As for the problem, it was found that the overall picture was at a low level. When considering on each aspect, it was found that personnel preparation aspect faced the most problems which was 100.00 percent with the means of 2.47 which was at a low level. 2) as for teaching work, it was found that the overall picture of the operation was at an average level. When considering on each aspect, it was found that the teaching plan aspect had the most operation which was 100.00 percent with the means of 3.67. It was in a high level. As for the problem, it was found to be on the average level. When considering on each aspect, it was found that learning activity aspect and course promotional activity would have the most problems which was 98.21 percent. The means was 2.77 which was at an average level.

คำสำคัญ: หลักสูตรภาษาจีน / ห้องเรียนขงจื้อ

KEYWORDS: CHINESE CURRICULUM / CONFUCIUS CLASSROOMS

บทนำ

นับตั้งแต่การก้าวเข้าสู่คริสต์ศตวรรษที่ 21 สาธารณรัฐประชาชนจีน (ประเทศจีน) มีการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด ส่งผลให้ประเทศจีนมีความเจริญก้าวหน้าและสามารถก้าวขึ้นมาเป็นมหาอำนาจของโลกได้ในเวลาอันรวดเร็ว ในฐานะของการเป็นประเทศมหาอำนาจของโลก ประเทศจีนมีบทบาทและอิทธิพลอย่างมากต่อการส่งเสริมการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลกโดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจและการค้าการลงทุน ประกอบกับจำนวนประชากรและจำนวนผู้บริโภคที่มากเป็นอันดับ 1 ของโลก ทำให้ประเทศจีนกลายเป็นตลาดที่ใหญ่และมีอำนาจซื้อขายสูงที่ทั่วโลกจับจ้อง ปัจจุบันประเทศจีนมีการค้า การลงทุนและความร่วมมือในด้านต่าง ๆ จำนวนมากกับนานาประเทศทั่วโลก การติดต่อสื่อสารและการไปมาหาสู่ระหว่างกันจึงมากขึ้นตามไปด้วย ดังนั้น สิ่งสำคัญที่จะเข้ามามีบทบาทอย่างมากก็คือภาษาจีน ซึ่งขณะนี้ทั่วโลกให้ความสำคัญและส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างแพร่หลาย เพราะการเรียนรู้ภาษาจีน นอกจากจะช่วยให้เราสามารถติดต่อสื่อสารกับชาวจีนได้โดยตรงแล้ว ยังช่วยให้เรามีความเข้าใจชาวจีนและวัฒนธรรมความเป็นจีนมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อภาคการลงทุนและความร่วมมือระหว่างกัน ดังนั้น ภาษาจีนจึงเป็นภาษาที่มีความสำคัญยิ่งในโลกปัจจุบัน และมีแนวโน้มที่จะทวีความสำคัญยิ่งขึ้นในอนาคต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559)

“การเรียนรู้ไม่มีที่สิ้นสุด” เป็นคำขวัญที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชทานในวันเปิดห้องเรียนขงจื้อ โรงเรียนจิตรลดา และจากพระอัจฉริยภาพด้านภาษาจีนของสมเด็จพระ

พระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จึงก่อให้เกิดแรงบันดาลใจแก่เด็กและเยาวชนไทยให้หันมาสนใจภาษาจีนเป็นอย่างมาก (อารยา พิบูลนครินทร์, 2559) นอกจากนี้ยังเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปในหมู่ประชาชนชาวไทยว่าสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสนพระราชหฤทัยในภาษาและวัฒนธรรมจีน อีกทั้งยังทรงเจริญสัมพันธไมตรีกับสาธารณรัฐประชาชนจีนอย่างต่อเนื่อง ได้รับรางวัลต่างๆ จากจีนหลายรางวัล โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้รับเลือกให้เป็น “สัปดาห์ที่ดีที่สุดในโลกของชาวจีน” (ปัญญา ธนบุญสมบัติ, 2558)

จากความสำคัญของภาษาจีน สำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Office of Chinese Language Council International หรือ Hanban: ฮั่นป๋น) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐบาลจีนที่รับผิดชอบในการสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศต่าง ๆ จึงได้ก่อตั้งสถาบันขงจื่อและห้องเรียนขงจื่อขึ้นทั่วโลก เป็นองค์กรที่ดำเนินการเรียนการสอนภาษาจีนโดยไม่แสวงหาผลกำไร มีสำนักงานใหญ่ของสถาบันขงจื่อตั้งอยู่ ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อสนองความต้องการของประชาชนทั่วโลกในการเรียนภาษาจีนและวัฒนธรรมจีน และเป็นการสนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ให้นักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมจีนอย่างเป็นระบบทุกด้าน ในปี พ.ศ. 2548 สถาบันขงจื่อและห้องเรียนขงจื่อได้ก่อตั้งขึ้นในประเทศต่างๆ โดยสถาบันขงจื่อจะจัดตั้งอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา ส่วนห้องเรียนขงจื่อจะจัดตั้งอยู่ในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Office of Chinese Language Council International หรือ Hanban: ฮั่นป๋น) จะจัดส่งครูสอนภาษาจีนและครูอาสาสมัครชาวจีนไปสอนในสถาบันขงจื่อมหาวิทยาลัยและโรงเรียนมัธยมศึกษา ปัจจุบันมีสถาบันขงจื่อจาก 134 ประเทศทั่วโลก แยกเป็นสถาบันขงจื่อ 500 แห่ง และห้องเรียนขงจื่อ 1,012 แห่ง (มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2560) สำหรับประเทศไทยมีโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาจีนถึง 1,610 แห่ง นักเรียนที่เรียนภาษาจีนมีจำนวนมากกว่า 5 แสนคน มีการจัดตั้งสถาบันขงจื่อในระดับมหาวิทยาลัย 12 แห่ง และห้องเรียนขงจื่อในระดับประถมและมัธยมศึกษาอีก 11 แห่ง (โรงเรียนจิตรลดา, 2553)

อย่างไรก็ตาม จากผลรายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ระดับมัธยมศึกษา พบว่า การเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษา จัดอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศภายใต้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยภาษาจีนถูกกำหนดให้เป็นเพียงสาระการเรียนรู้ทางเลือกที่ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา ที่จะจัดทำรายวิชาและการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม ไม่ได้ถูกกำหนดให้เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่ต้องเรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเหมือนภาษาอังกฤษ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559) และจากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับประถม-มัธยมศึกษา ” ของศูนย์จีนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่านับตั้งแต่เปิดการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างเสรีเป็นต้นมา แต่ละโรงเรียนต่างก็จัดทำหลักสูตรกันเองภายในกรอบกว้าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนในแต่ละช่วงชั้นก็ยังขาดความต่อเนื่องของหลักสูตร (รณพล มาสันติสุข, 2551) ทั้งนี้ห้องเรียนขงจื่อในประเทศไทย ประจำปี 2559 มีเป้าหมายสำคัญคือ 1) การยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนภาษาจีนที่เป็นปัญหาสำคัญในปัจจุบัน โดยการวางแผนระยะยาวในการยกระดับ คุณภาพด้านการเรียนการสอนโดยการศึกษาวิจัยตามหลักการเรียนการสอนภาษา การสำรวจสภาพทั่วไปของผู้เรียนในปัจจุบัน การสร้างสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนและการใช้ภาษาจีนที่ถูกต้องให้กับผู้เรียนมากขึ้นโดยการจัดกิจกรรมการนำมาตรการที่ต่างกันมาใช้กับระดับการเรียนการสอนที่ต่างกัน คือ ในระดับมัธยมศึกษาให้ศึกษารูปแบบการสอนแบบสาธิตของจีน และการประเมินและคัดเลือกผู้เรียนที่มีผลการเรียน ดีเด่น ให้จัดอยู่ในชั้นเรียน

พิเศษ หรือชั้นเรียนยกระดับ สำหรับนักเรียนที่มีชั่วโมงเรียนครบตามที่กำหนดไว้ในโรงเรียนที่เปิดหลักสูตรภาษาจีน ระยะยาว 2) การใช้การสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน โดยการนำผลสอบ HSK ของผู้เรียนมาเป็นตัวประเมินผลการสอนของผู้สอนเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน และการนำการสอบภาษาจีนในรูปแบบต่างๆมาเป็นมาตรฐานในการวัดความสามารถด้านภาษาจีนของผู้เรียน (ห่าน ซี, 2560)

จะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยมีปัญหาเกิดขึ้นหลายประการ สิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนการสอนคือการใช้หลักสูตร ดังที่ Taba (1962) กล่าวไว้ว่า การใช้หลักสูตรเป็นแผนการสำคัญที่นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร หรือเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ตามที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับ วิชัย วงศ์ใหญ่ (2554) ที่ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการใช้หลักสูตรว่าเป็นการดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้ภารกิจในเบื้องต้นของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย คือการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนได้รับการศึกษาที่สมบูรณ์ที่สุด ทั้งนี้การใช้หลักสูตรจะประสบผลสำเร็จและมีคุณภาพนั้นประกอบด้วย งานบริหารหลักสูตรและงานสอน ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้กล่าวไว้ว่า งานบริหารหลักสูตรเป็นการวางแผนและเตรียมหลักสูตรก่อนมีการใช้หลักสูตร การเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ เช่น เอกสารประกอบการเรียน สื่อการสอน อาคารสถานที่ บุคลากรและความพร้อมของครูผู้สอน เป็นต้น สำหรับงานสอนนั้น เป็นหน้าที่หลักของครูผู้สอนที่จะต้องมีการวางแผนและเตรียมการในการนำหลักสูตรไปใช้ ต้องศึกษาวิเคราะห์ ทำความเข้าใจหลักสูตรที่จะนำไปใช้ให้เข้าใจตรงกัน เพื่อให้ปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน ครูต้องได้รับการอบรม ความรู้ ทักษะ และเจตคติเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ทั้งนี้การนำหลักสูตรไปใช้ยังต้องคำนึงถึง งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เอกสารหลักสูตร สถานที่ และแหล่งเรียนรู้ ที่พร้อมจะสนับสนุนการนำหลักสูตรไปใช้อีกด้วย (บุญเลี้ยง หุมทอง, 2554)

อย่างไรก็ตาม โรงเรียนที่มีการจัดตั้งห้องเรียนขงจื้อในประเทศไทยจำนวน 11 แห่ง ได้มีการนำหลักสูตรภาษาจีนมาใช้เพื่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน แต่ยังไม่มีการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตร ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาจีนของโรงเรียนที่มีการจัดตั้งห้องเรียนขงจื้อ ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เนื่องจากมีจำนวนโรงเรียนที่จัดตั้งห้องเรียนขงจื้อจำนวน 5 แห่ง ซึ่งมีจำนวนมากกว่าในเขตภูมิภาคอื่นของประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559) เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรภาษาจีน ของโรงเรียนที่มีการจัดตั้งห้องเรียนขงจื้อ ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลและในประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรภาษาจีน ของโรงเรียนที่มีการจัดตั้งห้องเรียนขงจื้อ ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาจีน ของโรงเรียนที่มีการจัดตั้งห้องเรียนขงจื้อ ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนที่มีการจัดตั้งห้องเรียนขงจื่อ ในประเทศไทยจำนวน 5 โรงเรียน ที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้แก่ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โรงเรียนจิตรลดา โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย

ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนละ 5 คน ครูผู้สอนภาษาจีนชาวไทย จำนวน 23 คน ครูผู้สอนชาวจีน จำนวน 33 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 71 คน

ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาจีน ของโรงเรียนที่มีการจัดตั้งห้องเรียนขงจื่อในประเทศไทย โดยใช้กรอบเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรจากแนวคิดของ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) ซึ่งได้แบ่งการใช้หลักสูตรออกเป็น 2 งาน คือ งานบริหารหลักสูตร และงานสอน โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1. งานบริหารหลักสูตร

- 1.1 การศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบ

หลักสูตร

- 1.2 การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน
- 1.3 การจัดครูเข้าสอน
- 1.4 การจัดตารางสอน
- 1.5 การจัดแผนการเรียน
- 1.6 การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
- 1.7 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร
- 1.8 การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร
- 1.9 การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน

2. งานสอน

- 2.1 การทำความเข้าใจหลักสูตรแม่บทและปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

- 2.2 การวางแผนการสอน
- 2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 2.4 การพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน
- 2.5 การจัดสอนซ่อมเสริม
- 2.6 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการและแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ได้แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารในโรงเรียนที่มีการจัดตั้งห้องเรียนขงจื้อ

ฉบับที่ 2 สำหรับครูผู้สอนภาษาจีนในโรงเรียนที่มีการจัดตั้งห้องเรียนขงจื้อ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือโดยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาจีนของโรงเรียนที่มีการจัดตั้งห้องเรียนขงจื้อในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเพื่อนำมาสร้างเครื่องมือ
2. กำหนดกรอบแนวคิดที่จะใช้สำหรับการสร้างเครื่องมือ โดยยึดกรอบแนวคิดของใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) ได้แบ่งการใช้หลักสูตรออกเป็น 2 งาน คือ งานบริหารหลักสูตร และงานสอน
3. สร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิดและเสนอเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษาในการทำวิจัย เพื่อตรวจแก้ไข
4. เสนอเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 คน เพื่อประเมินค่าความเที่ยงตรงหรือความสอดคล้องของแบบสอบถาม ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำวิจัยที่สมบูรณ์แล้วไปใช้ในการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามจำนวน 71 ฉบับ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามคือกลุ่มประชากรข้างต้น โดยกำหนดเวลานัดหมายรับคือแบบสอบถามด้วยตัวเอง
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียน ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งหมด 71 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
4. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามอีกครั้งก่อนที่จะนำข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่อสรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ใช้การหาค่าความถี่ และค่าเฉลี่ยร้อยละ (Percentage) และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาจีนเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ ใช้การหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พร้อมทั้งนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร/รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เมื่อจำแนกตามเพศพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.67 มีอายุผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.33 ตำแหน่งพบว่าผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 33.33 เท่ากัน ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทและมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาจีน ของโรงเรียนที่มีการจัดตั้งห้องเรียนขงจื่อในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1. งานบริหารหลักสูตร

1.1 ด้านการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบ

หลักสูตร

สภาพด้านการวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรพบว่า ภาพรวมมีการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 95.00 การปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 อยู่ในระดับปานกลาง โดยการศึกษาและทำความเข้าใจการวัดและการประเมินผลตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ของกลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม (ภาษาจีน) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อเป็นแนวทางให้ครูออกแบบการวัดและประเมินผล เช่น การฟัง การพูด ฯลฯ ให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการปฏิบัติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 อยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาด้านการวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรพบว่า ภาพรวมของการประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 62.22 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.83 อยู่ในระดับน้อย โดยครูยังขาดความเข้าใจในองค์ประกอบของหลักสูตรภาษาจีน เช่น จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์ เนื้อหา การวัดและการประเมินผล ฯลฯ ประสบปัญหามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.67 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.31 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.2 ด้านการเตรียมบุคลากรในโรงเรียน

สภาพด้านการเตรียมบุคลากรในโรงเรียน พบว่า ภาพรวมมีการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 100.00 การปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 อยู่ในระดับมาก โดยโรงเรียนสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา และศึกษาดูงานจากหน่วยงานภายนอก ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน มีการปฏิบัติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.93 อยู่ในระดับมากที่สุด

ปัญหาการเตรียมบุคลากรในโรงเรียน พบว่า ภาพรวมของการประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 อยู่ในระดับน้อย โดยระยะเวลาในการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานจากหน่วยงานภายนอก รวมทั้งการศึกษาคู่ของครูสอนภาษาจีน ทั้งในและต่างประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน ประสบปัญหามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 อยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการจัดครูเข้าสอน

สภาพด้านการจัดครูเข้าสอน พบว่า ภาพรวมมีการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 อยู่ในระดับมาก โดยมีการคัดเลือกครูผู้สอนชาวไทยโดยการพิจารณาจากความรู้ความสามารถ ความถนัดและความเชี่ยวชาญในวิชาภาษาจีน เช่นการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ความถนัดทางด้านวรรณกรรมจีน ความถนัดทางด้านประวัติศาสตร์จีน ฯลฯ หรือครูสอนภาษาจีนต้องมีการสอบวัดความรู้ภาษาจีน (HSK) ไม่ต่ำกว่าระดับ 5 มีการปฏิบัติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87 อยู่ในระดับมากที่สุด

ปัญหาด้านการจัดครูเข้าสอน พบว่า ภาพรวมของการประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 93.33 การประสบปัญหามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69 อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการเปลี่ยนครูอาสาสมัครชาวจีนบ่อย จึงส่งผลให้ขาดความต่อเนื่องของเนื้อหารายวิชาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน มีผู้ประสบปัญหามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 การประสบปัญหามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการจัดตารางสอน

สภาพด้านการจัดตารางสอน พบว่า ภาพรวมมีการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 อยู่ในระดับมาก โดยโรงเรียนมีการจัดตารางสอนตามโครงสร้างหลักสูตรภาษาจีนโดยคำนึงถึงแผนการสอนและลักษณะของวิชาอย่างเหมาะสม มีการปฏิบัติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 อยู่ในระดับมากที่สุด

ปัญหาด้านการจัดตารางสอน พบว่า ภาพรวมของการประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.63 อยู่ในระดับน้อย โดยการจัดคาบสอนไม่เหมาะสมกับภาระงานสอนและภาระงานที่นอกเหนือจากการสอนของครูผู้สอนชาวไทยและครูผู้สอนชาวจีน ประสบปัญหามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.73 อยู่ในระดับน้อย

1.5 ด้านการจัดแผนการเรียนรู้

สภาพด้านการจัดแผนการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมมีการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.63 อยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยโรงเรียนมีการจัดแผนการเรียนรู้ตามความสามารถและความสนใจของผู้เรียนภาษาจีน มีการปฏิบัติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด

ปัญหาด้านการจัดแผนการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมของการประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 46.67 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.14 อยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยโรงเรียนมีการรับนักเรียนเข้าเรียนในแผนการเรียนภาษาจีนที่ไม่เหมาะสมกับเกณฑ์การคัดเลือก ประสบปัญหามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.67 การประสบปัญหามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.14 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.6 ด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการเรียนรู้

สภาพด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมมีการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 93.33 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยโรงเรียนมีการสนับสนุนให้ครูผู้สอนเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มพูนทักษะทางภาษาจีนทั้งในและนอกสถานศึกษา เช่น รายการโทรทัศน์และภาพยนตร์ภาคภาษาจีน เพลงจีน ห้องสมุดจีน และโรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนภาษาจีน ในห้องเรียนขงจื้อนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการผลิตสื่อการจัดการ มีการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 93.33 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.93 อยู่ในระดับมากที่สุด

ปัญหาด้านการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมของการประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 77.80 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.86 อยู่ในระดับน้อย โดยวัสดุหลักสูตรที่ได้รับ การสนับสนุนจากสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (HANBAN) ไม่เหมาะสมกับผู้เรียน เช่น หนังสือแบบเรียนหรือหนังสืออ่านนอกเวลายากเกินความรู้ความสามารถของผู้เรียน ประสบปัญหา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 อยู่ในระดับน้อย

1.7 ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

สภาพด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร พบว่า ภาพรวมมีการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 100.00 การปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.98 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยโรงเรียนได้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เช่น ห้องเรียนภาษาจีน ห้อง Lab ทางภาษา และห้องสมุดจีน และ โรงเรียนจัดให้มี เทคโนโลยีที่ทันสมัยและเอื้อต่อการเรียนการสอนในหลักสูตรภาษาจีน เช่น คอมพิวเตอร์จอทัชสกรีน ระบบอินเทอร์เน็ตไร้สาย ฯลฯ มีการปฏิบัติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากัน

ปัญหาด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร พบว่า ภาพรวมของการประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 76.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.50 อยู่ในระดับน้อย โดยค่าใช้จ่ายในการปรับปรุง และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการใช้หลักสูตรภาษาจีน เกินงบประมาณที่คาดการณ์ไว้ล่วงหน้า ประสบปัญหา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.67 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.56 อยู่ในระดับน้อย

1.8 ด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

สภาพด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร พบว่า ภาพรวมมีการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 100.00 การปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 อยู่ในระดับมาก โดยมีการจัดทำรายงานการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรของห้องเรียนขงจื่อ มีการปฏิบัติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 อยู่ในระดับมากที่สุด

ปัญหาด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร พบว่า ภาพรวมของการประสบ ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 53.33 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.35 อยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยครูผู้สอนชาวจีน ไม่นำผลการนิเทศการสอนมาปรับปรุงพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ประสบปัญหา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.33 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.50 อยู่ในระดับน้อย

1.9 ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน

สภาพด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน ภาพรวมมีการปฏิบัติ คิดเป็น ร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยโรงเรียนประชาสัมพันธ์หลักสูตรโดยการใช้ สื่อต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ของโรงเรียน วารสารสื่อสิ่งพิมพ์ การประชุม ฯลฯ มีการปฏิบัติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด

ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครอง พบว่า ภาพรวมของการประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 26.67 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.25 อยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยการประชาสัมพันธ์หลักสูตรไม่ทั่วถึงกับ กลุ่มผู้ต้องการเข้ารับการศึกษาในหลักสูตรภาษาจีน ประสบปัญหา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.67 การประสบ ปัญหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.25 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. งานสอน

2.1 ด้านการทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

สภาพด้านการทำความเข้าใจหลักสูตรและปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น พบว่า ภาพรวมมีการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 80.80 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการเลือกเนื้อหาและประสบการณ์เรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนภาษาจีน มีการปฏิบัติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 อยู่ในระดับมาก

ปัญหาด้านการทำความเข้าใจหลักสูตรและปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น พบว่า ภาพรวมของการประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 95.98 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 อยู่ในระดับปานกลาง โดยครูผู้สอนชาวจีนขาดความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและความต้องการของท้องถิ่น ประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 100.00 การประสบปัญหามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 อยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านการวางแผนการสอน

สภาพด้านการวางแผนการสอนของครูผู้สอนภาษาจีนในโรงเรียนที่มีการจัดตั้งห้องเรียนขงจื้อ พบว่า ภาพรวมมีการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 อยู่ในระดับมาก โดยมีการออกแบบบทเรียนโดยบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะ และค่านิยมทางวัฒนธรรมจีน มีการปฏิบัติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 อยู่ในระดับมาก

ปัญหาด้านการวางแผนการสอน พบว่า ภาพรวมของการประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 95.54 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.65 อยู่ในระดับปานกลาง โดยครูผู้สอนชาวจีนขาดความรู้และความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของโรงเรียน ประสบปัญหามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 การประสบปัญหามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 อยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

สภาพด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า ภาพรวมมีการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 99.24 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 อยู่ในระดับมาก โดยครูมีการจัดการเรียนรู้การสะกดคำอ่านภาษาจีนและอ่านออกเสียงให้ถูกต้องตามสัทอักษرفินอิน เพื่อเป็นพื้นฐานในการเริ่มเรียนภาษาจีน มีการปฏิบัติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 อยู่ในระดับมาก

ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า ภาพรวมของการประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 98.21 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภาษาจีน ของห้องเรียนขงจื้อมากเกินไป จึงทำให้คาบสอนภาษาจีนไม่เพียงพอ เช่น กิจกรรมกิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมเสริมทักษะทางด้านศิลปะและดนตรีจีน การจัดค่าย/ออกค่ายภาษาและวัฒนธรรมจีน การทัศนศึกษานอกสถานที่ ฯลฯ ประสบปัญหามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.50 อยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน

สภาพด้านการพัฒนาและใช้สื่อการจัดการเรียนการสอน พบว่า ภาพรวมมีการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68 อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการจัดหาสื่อการจัดการเรียนรู้ที่นอกเหนือจากตำราเรียนเพื่อช่วยเสริมความรู้ ทักษะและความเข้าใจในวัฒนธรรมจีนอย่างสม่ำเสมอ เช่น

รายการโทรทัศน์และภาพยนตร์ภาคภาษาจีน เพลงจีน ฯลฯ มีการปฏิบัติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 อยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาด้านการพัฒนาและใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมของการประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 69.64 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67 อยู่ในระดับปานกลาง โดยครูผู้สอนไม่มีเวลาในการศึกษาทำความเข้าใจ พัฒนาและผลิตสื่อหรือเทคโนโลยีสำหรับการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากภาระงานอื่นของห้องเรียน ขงจื้อมีจำนวนมาก ประสบปัญหามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 อยู่ในระดับมาก

2.5 ด้านการจัดสอนซ่อมเสริม

สภาพด้านการจัดสอนซ่อมเสริม พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.25 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.68 อยู่ในระดับน้อย โดยครูมีการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะภาษาจีนอย่างหลากหลาย มีการปฏิบัติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.14 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.97 อยู่ในระดับน้อย

ปัญหาด้านการจัดสอนซ่อมเสริม พบว่าภาพรวมของการประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 77.68 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 อยู่ในระดับปานกลาง โดยครูไม่มีเวลาในการจัดสอนซ่อมเสริมให้กับผู้เรียน ประสบปัญหามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 อยู่ในระดับมาก

2.6 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สภาพด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 98.21 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 อยู่ในระดับมาก มีการวัดและประเมินผล โดยใช้ผลการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) ก่อนการจบการศึกษาหลักสูตร มีการปฏิบัติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 98.21 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.88 อยู่ในระดับมากที่สุด

ปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมของการประสบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 86.30 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 อยู่ในระดับปานกลาง โดยการวัดและประเมินผล โดยใช้ผลการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) ก่อนการจบการศึกษาหลักสูตร ลำช้าหรือทราบผลหลังจากที่จบการศึกษาไปแล้ว ประสบปัญหามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 98.21 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 ในระดับมาก

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาจีนของโรงเรียนที่มีการจัดตั้งห้องเรียนขงจื้อในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีข้อควรอภิปรายผลและเสนอแนะดังนี้

1. ด้านงานบริหารหลักสูตร

จากผลการวิจัยในด้านงานบริหารหลักสูตร พบว่า ทางโรงเรียนให้ความสำคัญเกี่ยวกับด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตรมากที่สุด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่สถานศึกษามีการลงนามความร่วมมือกับสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (HANBAN) เพื่อจัดตั้งห้องเรียนขงจื้อในสถานศึกษานั้น เป็นวิธีการหนึ่งในการจัดหลักสูตรภาษาจีนเพื่อพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนการสอนภาษาจีน โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เข้าใจภาษาและวัฒนธรรม รวมถึงเผยแพร่วัฒนธรรมจีนอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนในหลักสูตรภาษาจีน ได้แก่ อาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องกิจกรรม ห้องสมุดจีน อุปกรณ์และสื่อการสอนที่ทันสมัย การจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศในห้องเรียนที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ เช่น คอมพิวเตอร์จอทัชสกรีน

โปรเจคเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ตไร้สาย เป็นต้น สอดคล้องกับ บุญเลี้ยง ทุมทอง (2554) กล่าวถึงการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร คือ การบริการห้องสอนวิชาเฉพาะบริการเกี่ยวกับห้องสมุด สื่อการเรียนการสอน บริการเกี่ยวกับเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล และการแนะแนว ผู้บริหารจำเป็นจะต้องอำนวยความสะดวกในการจัดทำหรือจัดหาแหล่งวิชาการต่าง ๆ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ที่อยู่ภายนอกโรงเรียน และรุจิร ภู่อาระ (2551) ได้กล่าวถึงการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตรไว้ว่า การจัดอาคารสถานที่ ที่เป็นห้องเรียนเฉพาะ ควรจัดเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่ยืดหยุ่นเป็นสำคัญ และควรจัดห้องต่างๆ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม เช่น จัดห้องเรียนและห้องประกอบการเรียนการสอนให้เพียงพอกับการใช้สอยและต่อจำนวนนักเรียนจัดให้มีความสะอาดสะดักปลอดภัยและน่าอยู่ การบริการห้องสมุด เพราะห้องสมุดเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของการเรียนการสอน และการพัฒนาความรู้ของทั้งครูผู้สอน และผู้เรียน โดยห้องสมุดจะเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้หรือแหล่งวิทยาการทั้งปวงที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเข้าไปศึกษาหาข้อมูล หรือความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง การบริหารจัดการห้องสมุดให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าที่สำคัญที่สุดในโรงเรียน โดยจัดหาเอกสารอ้างอิงการใช้วิธีการสืบค้นที่ทันสมัย ส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดกว้างขึ้น ดังนั้นผู้บริหารจึงควรส่งเสริมให้มีการบริการห้องสมุดที่ถูกต้องและเพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้หลักสูตรภาษาจีนในสถานศึกษา

ปัญหาการในด้านงานบริหารหลักสูตร พบว่า ด้านการเตรียมบุคลากรภายในโรงเรียนประสบปัญหามากที่สุด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในการใช้หลักสูตรภาษาจีนของโรงเรียนที่มีการจัดตั้งห้องเรียนขงจื้อนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ควรมีการวางแผนโครงสร้างบุคลากรสำหรับการดำเนินการใช้หลักสูตรในห้องเรียนขงจื้อ และมีการให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร รวมถึงการดำเนินงานในห้องเรียนขงจื้อ ได้แก่ วัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมาย จุดเน้นในด้านต่างๆ แก่บุคลากรที่จัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของโรงเรียนที่มีการจัดตั้งห้องเรียนขงจื้อ มีการส่งเสริมและสนับสนุนในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรในทุกระดับให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ทั้งด้านงานบริหารหลักสูตรและงานสอน โดยเฉพาะการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้และเทคนิครวมทั้งเกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอน สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับหลักสูตรภาษาจีนอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ซึ่งมีหลากหลายวิธี เช่น การจัดอบรม การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา การศึกษาดูงาน เป็นต้น ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของระยะเวลา ความต้องการของบุคลากร งบประมาณ เพื่อนำไปสู่การดำเนินการใช้หลักสูตรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2557) กล่าวถึงการเตรียมบุคลากรภายในโรงเรียนว่า การเตรียมบุคลากรอาจทำได้หลายวิธี เช่น การจัดอบรมสัมมนา การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การประสานงานกับหน่วยงานที่ผลิตครูในการเตรียมนักศึกษาครู การอบรมครูประจำการ การประชุมชี้แจงหลักสูตรต่อชุมชนและผู้ปกครองของนักเรียน ตลอดจนเผยแพร่เอกสารทางวิชาการต่าง ๆ ในท้องที่ที่รับผิดชอบ

2. ด้านงานสอน

จากผลการวิจัยในด้านงานสอน พบว่า ทางโรงเรียนให้ความสำคัญเกี่ยวกับด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มากที่สุด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การใช้หลักสูตรภาษาจีน ของโรงเรียนที่มีการจัดตั้งห้องเรียนขงจื้อนั้น มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งและควรมีรูปแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหา ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาจีน เพื่อแสดงพัฒนาการความก้าวหน้าและ

ความสำเร็จของผู้เรียน นอกจากนี้ยังต้องมีการวัดและประเมินผลผู้เรียน โดยมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน (HSK) ก่อนจบหลักสูตร ซึ่งข้อสอบมีลักษณะเป็นสากลและเป็นที่ยอมรับในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ทั้งในภาคธุรกิจและภาคการศึกษา เนื่องจากสามารถใช้เป็นเกณฑ์ประเมินในการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านภาษาจีน หรือเป็นเกณฑ์ในการได้รับการยกเว้นไม่ต้องเรียนรายวิชาภาษาจีนในการศึกษาตามหลักสูตรต่าง ๆ และเข้าศึกษาในสถานศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ทั้งนี้การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ยังเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมและให้กำลังใจผู้เรียนในการพัฒนาการเรียนภาษาจีน โดยพิจารณาจากความรู้ ความสามารถของผู้เรียน รวมทั้งมีการวิเคราะห์ผลจากการวัดและประเมินผล ซึ่งผลการประเมินจะช่วยให้ครูผู้สอนรู้ข้อบกพร่องหรือความก้าวหน้าของผู้เรียน ทำให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้และใช้วิธีการแก้ปัญหาหรือพัฒนาให้เหมาะสมกับผู้เรียนซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ บุญเลี้ยง ทูมทอง (2554) กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นส่วนที่ใช้พิจารณาตัดสินว่าผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการสอนตามที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด การวัดและประเมินผลจึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องสัมพันธ์กับกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งจำเป็นจะต้องจัดให้เป็นระบบชัดเจนเหมาะสมเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการเรียนการสอน และชวลิต ชูกำแหง (2551) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้นั้น เป็นกระบวนการที่ครูผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ข้อมูลจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ รวมถึง จันทราณี สงวนนาม (2551) ได้กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียนว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่เพียงใด ผลการประเมินจะช่วยให้ครูผู้สอนรู้ข้อบกพร่องหรือความก้าวหน้าของผู้เรียน ทำให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้และใช้วิธีการแก้ปัญหาหรือพัฒนาให้เหมาะสมได้

ปัญหาการในด้านงานสอน พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมเสริมหลักสูตรประสบปัญหามากที่สุด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญอย่างหนึ่งในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นผู้สอนภาษาจีนในโรงเรียนที่มีการจัดตั้งห้องเรียนขงจื้อควรมีการวิเคราะห์ พิจารณาคัดเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ภาษาจีนอย่างรอบคอบ โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะภาษาจีนที่หลากหลาย อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงระยะเวลา งบประมาณและการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (HANBAN) ให้เกิดความรู้ ทักษะ เจตคติรวมถึงประสบการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษาจีน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางวิชาการและทักษะชีวิต โดยนำเทคนิควิธีการ สื่อและเทคโนโลยี เช่น Fun Chinese, YoYo Books, Chinese Letter Academy ฯลฯ ซึ่งเป็นแอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ภาษาจีนผ่านคอมพิวเตอร์จอทัชสกรีน มือถือและแท็บเล็ต เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาจีนในด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (HANBAN) มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างคุ้มค่า เพื่อช่วยให้การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพสูงสุด สอดคล้องกับ บุญเลี้ยง ทูมทอง (2554) ได้กล่าวว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้งจำเป็นจะต้องเริ่มจากการพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายของการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอาจจะทำได้หลายๆ ชนิด ซึ่งจะมีความแตกต่างกันเป็นอย่างมากในเรื่องการใช้เวลา การใช้แรงงาน การใช้ทรัพยากร ตลอดจนการใช้งบประมาณ โดยเหตุนี้

ครูผู้สอนในฐานะเป็นผู้จัดกิจกรรมให้กับผู้เรียนควรพิจารณาคัดเลือกกิจกรรมที่เห็นว่าจะก่อให้เกิดความรู้ หรือ ประสบการณ์และสามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ง่ายที่สุด เร็วที่สุด ประหยัดเวลาที่สุด ประหยัดแรงงาน และค่าใช้จ่ายให้มากที่สุด การสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่งอาจจะเลือกใช้เฉพาะกิจกรรมที่เห็นว่ามีประสิทธิภาพมากที่สุดเพียง 1-2 กิจกรรม ก็เพียงพอแล้ว ไม่จำเป็นจะต้องทำทุก ๆ กิจกรรม เพราะการทำเช่นนั้นนอกจากไม่เป็นการประหยัดด้วยการประการทั้งปวงแล้วอาจจะก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายอีกด้วย

นอกจากนี้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ถือได้ว่าเป็นกิจกรรมนอกชั้นเรียนที่เป็นกลไกสำคัญ ในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้ได้รับประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่หลากหลาย เกิดทักษะทางวิชาการและ วิชาชีพอย่างกว้างขวางมากขึ้น สามารถช่วยให้ผู้เรียนค้นพบความสนใจ ความถนัดและได้พัฒนาความสามารถ ของตนเอง อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และการเข้าสังคมอีกด้วย ดังนั้น ผู้สอนควรมีรูปแบบในการจัดกิจกรรมและส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมวันสำคัญของจีน กิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะทางด้านศิลปะและดนตรีจีน การจัดค่ายหรือเข้าค่าย ภาษาและวัฒนธรรมจีน การทัศนศึกษานอกสถานที่ทั้งในและต่างประเทศ เป็นต้น สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กล่าวถึงกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ว่าเป็นกิจกรรมนอกชั้นเรียนซึ่งโรงเรียนได้จัด ขึ้นเพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนในโรงเรียนโดยไม่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนตามหลักสูตร การศึกษา มุ่งเน้นให้กิจกรรมดังกล่าวเป็นส่วนเสริมสร้างประสบการณ์ ทักษะความรู้ความสามารถพัฒนาการ ทางบุคลิกภาพ สุขภาพ ตลอดจนคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่นักเรียน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้

1. โรงเรียนควรมีการประชุมเพื่อจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา เพื่อให้ครูได้ใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน
2. โรงเรียนควรจัดทำโครงการแลกเปลี่ยนครูผู้สอน ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น ศิลปะจีน การแสดงจีน ดนตรีจีน เป็นต้น
3. โรงเรียนควรให้ครูจีนและครูไทยวางแผนให้มีการบูรณาการการจัดกิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมเสริมหลักสูตรร่วมกับกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นต้น เพื่อลดความซ้ำซ้อนของกิจกรรม

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพและปัญหาของการใช้หลักสูตรภาษาจีนของโรงเรียนที่มีการจัดตั้งห้องเรียน ขงจื้อทั่วทั้งประเทศไทย
2. ควรมีวิจัยเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรของโรงเรียนที่มีการจัดตั้งห้องเรียนขงจื้อในประเทศไทยกับ โรงเรียนมัธยมที่มีการใช้หลักสูตรภาษาจีน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บุ๊คพอยท์.

- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). *การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: อลิ้นเพชร.
- ชวลิต ชูกำแหง. (2551). *การพัฒนาหลักสูตร*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2557). *การพัฒนาหลักสูตรสู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: วีพรีนท์ (1991).
- บัญชา ธนบุญสมบัติ. (2558). สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีกับอารยธรรมจีน. *วารสารเทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ*, 77 (กรกฎาคม – สิงหาคม 2558), 60-72.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2554). *การพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. (2560). *สถาบันขงจื้อเส้นทางสายไหมทางทะเล*. สืบค้นจาก <http://www.dpu.ac.th/msrci/about.php>
- รุจิร ภูสาระ. (2551). *การพัฒนาหลักสูตร: ตามแนวปฏิรูปการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: บุ๊คพ้อยท์.
- รณพล มาสันติสุข. (2551). *การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับประถม – มัธยมศึกษา*. ศูนย์จีนศึกษา. สถาบันเอเชียศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรงเรียนจิตรลดา. (2553). *ห้องเรียนขงจื้อ โรงเรียนจิตรลดา*. กรุงเทพมหานคร: นีโอดีจิตอล.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: อาร์ แอนด์ ปรีนท์.
- หาน ซี. (2560). *การจัดสัมมนาการพัฒนาสถาบัน(ห้องเรียน) ขงจื้อในประเทศไทย*. สืบค้นจาก <http://www.cim.chinesecio.com/hbcms/f/article/info?id=103f9ae2d84446eca0f4ecbaf64810a1>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). *รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: อลิ้นเพชร.
- อารยา พิบูลนครินทร์. (2559). พระอัจฉริยภาพ “ภาษาจีน” ในสมเด็จพระเทพฯ สู่แรงบันดาลใจเด็กรุ่นใหม่. สืบค้นจาก <https://www.matichon.co.th/news/294171>

ภาษาอังกฤษ

- Taba, H. (1962). *Curriculum development: Theory and practice*. New York: Harcourt Brace Jovanovich.